

UNIVERSITETET I OSLO

Seksjonsleder
Erla Hohler
Her

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER

*Oldsaksamlingen., Vikingskipshuset, Myntkabinettet,
Etnografisk museum*
Frederiks gate 2
0164 Oslo

Besøksadresse
Frederikgt 2

Deres ref:
Vår ref:00/12196
Saksbehandler: Ellen Høigård Hofseth
13. juli 2000

Telefon: 22 85 99 21
Telefaks: 22 85 99 20
E-mail: e.h.hofseth@iakn.uio.no

Deponerte gjenstander – Hol Bygdemuseum, Buskerud

Jeg besøkte Hol Bygdemuseum 10.7. 2000. for å dokumentere utstillingsformen for de gjenstandene som ble deponert der i 1983, 1984 og 1987. Tilstede var Gro Randen.

Det gjelder:

- C 36061 Pilespiss fra vikingtid fra Foldarskaret, Hallingskarvet, Hol
- C 36180 Pilespiss fra yngre jernalder, Larsgård (gnr. 32), Hol
- C 36417 Pilespiss fra yngre jernalder, Bjødnabu, Hallingskarvet (Ustaoset –Haugastøl),Hol
- C 36344 Pilespiss i skifer (fragment) fra Blåruddalen, Hardangervidda, Hol
- C 36599 Spydspiss fra vikingtid, Fagerdalen, Hovet, Hol
- C 36600 Pilespiss fra vikingtid, Sølesund under Mørk, Aakås, Hovet, Hol
- C 36601 Pilespiss fra vikingtid, Spelberget, N. Hallingstad (17/7), Hol
- C 36602 Pilespiss fra vikingtid, Myreholet ved Glennestølen, Hol
- C 36603 Pilespiss fra vikingtid, N. Sletto (40/10), Hol
- C 36604 Pilespiss fra vikingtid, N. Sletto (40/10), Hol
- C 36605 Pilespiss fra vikingtid. Ukjent sted, Hol
- C 36606 Kniv fra yngre jernalder, Overvoll-loftet, Hol
- C 36607 Kljåstein funnet på Nestegård (gnr. 35), Hol

Jeg tok bare med meg tilbake C 36344 (skiferpilen) fordi denne ikke gikk inn i deres faste utstillinger. Årsaken var at da de fikk den i 1984, fulgte det med gale funnopplysninger. De fortalte at gjenstanden stammet fra Stavtjern ved Bygdin hotell, Vang, Oppland. derfor ble denne lagt i hvelvet. Denne er nå returnert til Universitetets Oldsaksamling. Ny søknad om deponering vil komme fra kultursjef Rune Kristoffersen, Hol kommune.

Vedlagt følger en rapport fra mitt besøk.

Ellen Høigård Hofseth

Kopi:
Gro Randen 3570 Ål
Kultursjef Rune Kristoffersen 3576 Hol

University Museum of Cultural Heritage
University of Oslo

Originalfoto i arkiv

Rapport fra besøk på Hol Bygdemuseum, Hol, Buskerud

Tilstede: Gro Randen, Hol Bygdemuseum og Ellen Høigård Hofseth, Universitetets Oldsaksamling.

Den 10. juli 2000 besøkte jeg Hol Bygdemuseum for å dokumentere de gjenstandene som ble deponert i 1983, 1984 og 1987 fra Universitetets Oldsaksamling. Bortsett fra pilesmissen i skifer var alle stilt ut i deres faste utstillinger. Skiferpilen lå i hvelvet på kontoret, fordi de i sin tid hadde valgt å ikke stille ut denne, da det i følge opplysningene fra 1984 gikk fram at den skulle stamme fra Bygdin, Oppland. Funnopplysningene var dessverre feilaktige. Denne pilen er funnet i Blåruddalen, Hardangervidda, Hol kommune, Buskerud.

Alle de øvrige gjenstandene var stilt ut i en separat monter av tre. Monteren var godt fysisk sikret. Gjenstandene lå løst på et underlag av strie, limt fast til bunnen av montren. Jeg gjorde Gro Randen oppmerksom på at dette sannsynligvis ikke var til beste for gjenstandene. Hun ba om at det ble spesifisert hva Oldsaksamlingen s krav var for bruk av materiale i montre. Denne lille utstillingen var usedvanlig oversiktlig og nøktern. Alle opplysningene om funnsted og eventuell datering, samt finner fantes i en perm som folk kunne bla i (jmf. fotodokumentasjon).

Jeg gjorde Gro Randen oppmerksom på at det måtte søkes om ny deponering etter de nye retningslinjene fra 1997, og at det måtte ved en eventuell ny deponering sørges for at gjenstandene ble forsikret. Fordi Hol Bygdemuseum er en kommunal institusjon, ble vi enige om at denne søknaden måtte komme fra kultursjefen i Hol, Rune Kristoffersen.

Det ble uttrykt et sterkt ønske fra Gro Randen om at jeg ikke tok med meg gjenstandene tilbake denne dagen, fordi Hol Bygdemuseum bare er åpent sommerstid, og at monteren da ville bli stående tom denne sommersesongen. Jeg fant dette rimelig, og fordi utstillingen med oldsaker var helt i tråd med den presentasjonsformen de hadde valgt ved dette museet, var det intet som talte for at det var maktpåliggende å bringe gjenstandene tilbake øyeblikkelig.

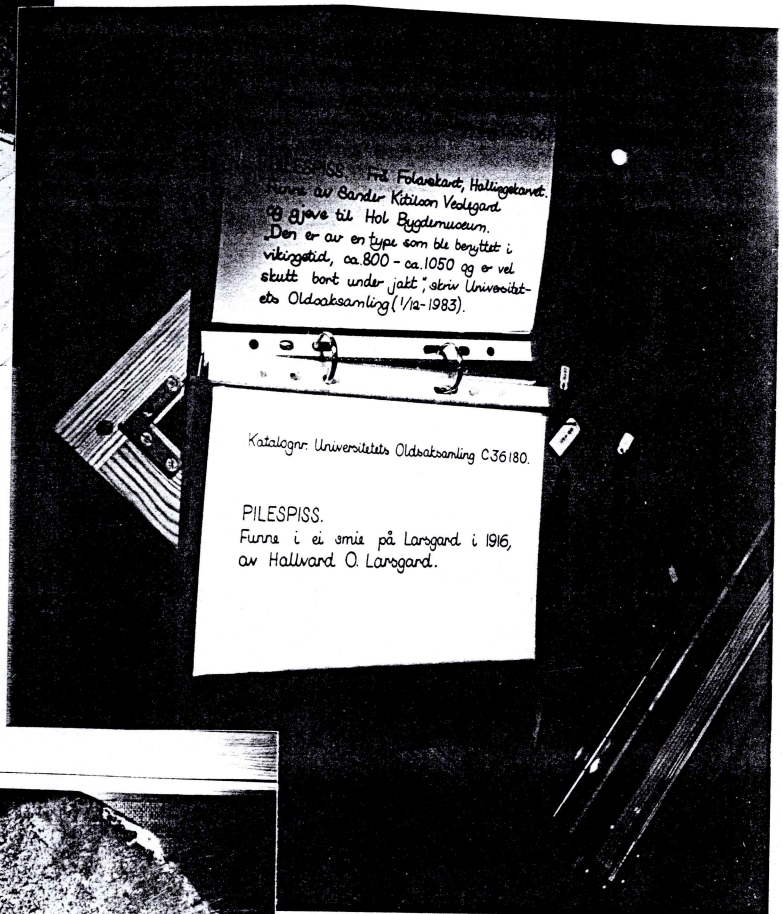
Ål 10.7. 2000.

Ellen Høigård Hofseth

Fotodokumentasjon fra
 Hol bygdemuseum 10/2 2000
 Ellen Håkonsdatter Høyseth

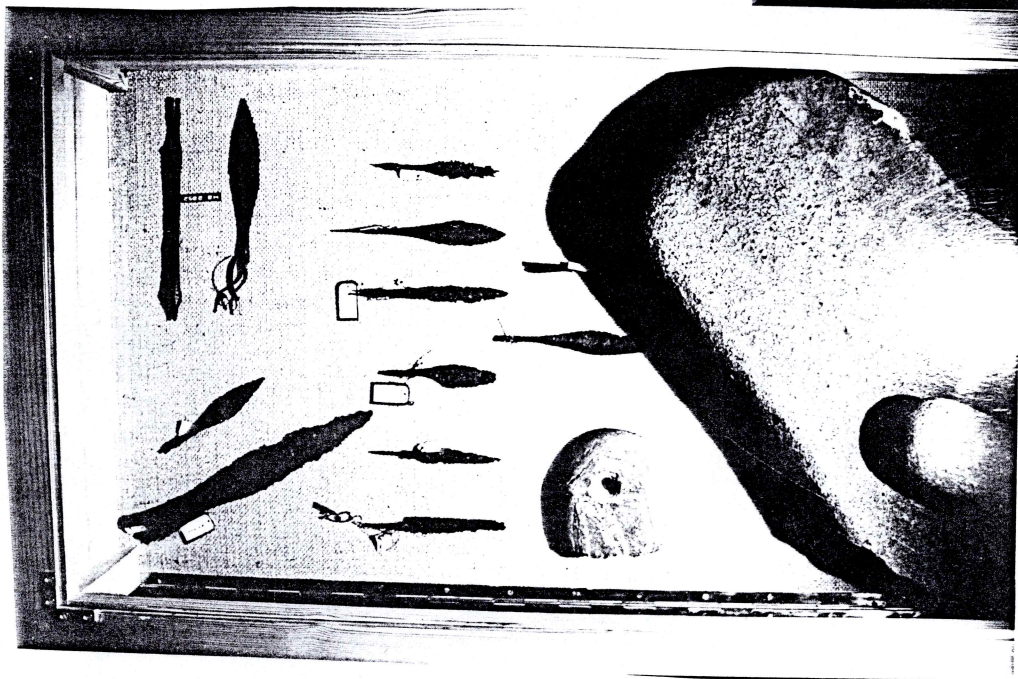
Monter med deponerte
 gjenstander fra Universitetets
 Oldsaksamling

PILESPISS. Fra Folarakant, Hallingskarvet.
 Gitt av Sander Kållan Vedegard
 og gjeve til Hol Bygdemuseum.
 Den er av en type som ble benyttet i
 vikingetid, ca. 800 - ca. 1050 og er vel
 skutt bort under jakt, skriv Universitet-
 ets Oldsaksamling (1/12-1983).

Katalognr: Universitetets Oldsaksamling C36180.

PILESPISS.
 Funne i ei smie på Larogard i 1916,
 av Hallvard O. Larogard.

Eksempler på
 teksting

De utstilte deponerte
 gjenstandene.

Mottatt fra Hol Bygdemuseum

10/7. 2000

C 363AA skiferpeil

deponert 7. juli 1984

Ellen Høigård Høpseth

GRO RANDEN

Mottatt UKM, Oldsaksamlingen

Ellen Skeev

Universitetets Oldsaksamling hovedkatalogen

36061. Kraftig pilespiss av jern, jfr. R 539, men bladet er bredere i forhold til lengden enn på typeeksemplaret. Tangespissen er bøyd og eggene noe forrustet. Den ene siden av bladet har avflatet parti, jfr. Farbregd 1972, Pl. 4, nr.40. L. 19,1 cm, bladets stb. 2,9 cm. F. i Folarskaret, Hallingskarvet, Hol s.p.k. Buskerud, av Sander Kittelson Veslegard og gitt til Hol Museum i 1958. Øvrige funnopplysninger mangler. Dep. i Hol Museum. Korrespondanse og foto i top.ark.

Bla i
tilvekstkatalogene

Universitetets Oldsaksamling hovedkatalogen

36180. Pilespiss av jern, som R 540, med flat tange og meget svakt markert midtribbe. Komplette bevart, men noe bøyd i lengdesnittet, så den har muligens vært brent. Den er litt skadd i eggene og med rustskader på bladet. L. 15,3 cm, derav tangen ca. 4 cm., stb. over bladet 2,2 cm. F. i gammel smie 1916 på Larsgard (gnr.32), Hol s.p.k. Buskerud, av Halvard O. Larsgard. Oversendt ved Hol Bygdemuseum hvor den nå er deponert.

Bla i
tilvekstkatlogene

midtakse. Nåv.l. 5,4 cm, nåv. stb. 5,1 cm, st.t. 4,5 cm. F. på Halvorsrød (54/1), Råde s.p.k. Østfold, under potetopptaking, av Marianne Wilhelmsen, Elgveien 7, 1640 Råde. Innbrakt av mag.art. Ø. Johansen. Funnstedet ligger 250 m fra tunet.

36343. Fragmentarisk skiferspiss som H. Gjessing, Rog.sta. fig. 158, men med rettvinklede mothaker og tre små hakk oppover bladet. Fragmentet består av en del av tangen og det nederste av bladet, som er skadd både langs egger og på en bredside. L. 5,3 cm, stb. 2,5 cm. F. i strandkanten på et nes på Ø-siden av Stavtjern, 1052 m o.h. ca. 1 km SØ for Bygdin hotell, Vang s.p.k. Oppland, av mag. art. Fr. Gaustad.

36344. Midtparti av skiferspiss med rombisk tverrsnitt og svakt buete, konvergerende egger. Meget omhyggelig slipt. Et langt skår er spaltet av den ene siden. L. 8,0 cm, stb. 1,5 cm, st.t. 0,7 cm. F. våren 1930 av Ole S. Dahl i Blåruddalen på Hardangervidda, Hol s.p.k. Buskerud. Innkommet gjennom Hol museum ved Bjørn Sverre Huskelin. Deponert på Hol museum.

36345. Stor flintflekke i 2 sammenhørende deler. Stykket er trolig en form for redskap, da det er delvis retusjert: Fra proximalenden svært fint retusjert i en lengde av 2,5 cm på en side. På motsatt sides distalende, 4,1 cm dobbeltsidig flateretusj. Det finnes forøvrig mindre, retusjerte partier på flekken, særlig i distalenden. L. sammensatt: 10,3 cm, stb. 2,5 cm, st.t. 0,8 cm. F. på en tidligere eng, ca. 350 m fra sjøen, 10-15 m o.h. på Breivik (gnr. 52), Stokken s. Austre Moland p. Moland k. A-Agder, av Asbjørn Schei, 4810 Eydehavn. Innbrakt via Aust-Agdermuseet av mag.art. P.O. Nybruget. Gave.

36346. Utgåar.

36347. Fragment av slipehelle av glimmerholdig kvartsitt. Hellen er nå tilnærmet likesidet rombisk, hvor en side består av et ferskt brudd, mens de øvrige er avrundet. Hellen har trolig slipeflate bare på en flatside. Denne er svakt konkav, mens den andre er like svakt konveks. Den konkave siden er nærmest polert, mens motstående er noe mindre glatt. Iflg. finneren har hellen vært "dobbelt så lang" da den ble funnet. Nåv.stl. 15,7 cm, stb. 10,8 cm, t. ca. 1,2 cm. F. på Kverndal av Løddesøl Søndre (14/11), Øyestad s.p.k. A-Agder av Ingeborg Gundersen, Løddesøl, 4880 Rykene. Innbrakt via A-Agdermuseet av mag. art. P.O. Nybruget.

36348. Halvdelen av liten støpeform for celt i svart kleber fra bronsealder. Nær Montelius 1181, men mindre og av sylindrisk form. Stykkes utside er glatt, men har flere hakk og skader. L. 6,1 cm, stb. (ved munningen) 3,9 cm, st.t. 2,4 cm. F. på Simenstad (gnr.114), Sande s.p.k. Vestfold av Per Gjerløw, Simenstad, 3070 Sande.

36349. Rombisk skafthulløks av lys/mørkgrå, glimmerholdig, skifrig bergart. Bronsealderfunn. Typen er som Montelius 397, men langt tykkere. "Rombens" sider har vært planslipt, men er nå til dels sterkt forvitret. Mellom sideflatene og over- og underside er det rester av en presist utformet fasett. Eggen er ødelagt av forvitring, og av samme grunn er nakken nå tilnærmet sirkulær. Denne har p.g.a. fasettingen trolig vært oktogonal. Nåv.l. 11,8 cm, b. 6,0 cm, t. 3,3 cm. F. på Nygård (8/506), nå Elvestien 9, Glemmen s.p. Fredrikstad k. Østfold, av Jon Tangen, Elvestien 9, 1600 Fredrikstad. Innkommet ved statsstipendiat Erling Johansen. F. ved utgravning av jordmasser fra kjelleren i bolighuset, snaut 20 m fra Glomma, 6,5 - 7 m o.h. Notat om funnet fra Erling Johansen i top. ark. Gave.

36350 a-d. Boplassfunn.

Universitetets Oldsaksamling hovedkatalogen

[Bla i
tilvekstkatlogene](#)

- C 36599-36607. Oldsaker innlevert ved Bjørn Huskelien til konservering ved UO fra Hol Bygdemuseum og etterpådeponert der.
- 36599.** Forrustet spydspiss med vinger på falen, jfr. Vikingsverd type B, fig. 8. Bare rester av en vinge er tilbake. Det er usikkert om vårt eksemplar har typeeksemplarets furer på falen. En større del av denne er bortrustet. L. 25,9 cm, etter prep. 25,6 cm. Bladets stb. 3,3 cm. F. av Sigrid O. Halstensgård før krigen i havnegangen på stølen Fagerdalen i Hovet, Hol s.p.k. Buskerud, ca. 900 m o.h. Hol Bygdemus.nr. 423.
- 36600.** Pilespiss, som R539, men bladet bredere i forhold til lengden. Det ytterste av tangespissen mangler, forøvrig velbevart. L. 11,9 cm, bladets stb. 2,2 cm. F. av Ola T. Mørk 1939 i gammel stølsbu på stølen Sølesund u. Mørk, Aakås, N for bygda Hovet, Hol s.p.k. Buskerud. H.B. nr. 419.
- 36601.** Pilespiss som R 539. Eggene sterkt forrustet, tangespiss mangler. L. 10,9 cm, stb.blad 1,8 cm. F. av Syver Hallingstad under jordarbeid på lokaliteten Spelberget, nedenfor veien, på N. Hallingstad (17/7), Hol s.p.k. Buskerud. H.B.nr. 420.
- 36602.** Pilespiss som R 539, men med flathamret parti nederst på bladet. Velbevart. L. 14,9 cm, bladets stb. 2,4 cm. F. av Syver A. Hallingstad ved myren Myreholet ved Glennestøl, N for Hallingstad, Hol s.p.k. Buskerud. H.B.nr. 421.
- 36603.** Forrustet pilespiss som R 539. Det meste av tangestiften mangler, tangehalsen oppsplittet. L. 13,5 cm, bladets stb. 1,6cm. F. før 1943 på N.Sletto (40/10), Hol s.p.k. Buskerud. Nærmere funnopplysninger mangler. H.B.nr. 422.
- 36604.** Pilespiss, jfr. Farbregd 1972, Pl.9, nr.103. Bladets ene side er flathamret nederst. Odd og tangestift mangler. L. 10 cm, bladets stb. 2,2 cm. F. samme sted som foregående nr. H.B.nr. 430.
- 36605.** Velbevart pilespiss, jfr. op.cit. Pl.5, nr.57, men tangehals kortere og overgang blad, tangehals mer skrå enn på typeeksemplaret. Forrustet langs eggene. L. 11,6 cm, etter prep. 11,4 cm, bladets stb. 1,7 cm. Funnopplysninger mangler. Fra Hol s.p.k. Buskerud.
- 36606.** Velbevart kniv av jern. Eggen rustskadet. Stl. 13,7 cm, etter prep. 12,9 cm. Bladets stb. 1,9 cm, etter prep. mangler det ytterste av odden. F. 1940 av D.O. Halstensgard i pløedybde på tomten etter det nedrevete Overvoll-Loftet, Hol s.p.k. Buskerud. Øvrige funnopplysninger mangler.
- 36607.** Kljåstein(?) av skifer, avbrutt i ene ende. Hullet er boret fra en side. Stl. 12 cm, stb. 10 cm. F. ca. 1970 nedenfor låven på S. Nestegard, (grn.35), Hol s.p.k. Buskerud. C 36599-36607 deponert på Hol Bygdemuseum 1986.

Universitetets Oldsaksamling hovedkatalogen

[Bla i
tilvekstkatalogene](#)

36417. Sterkt skadet pilespiss av jern med fal som synes å ha vært splittet. Spissen er trolig av type som Hougen, Jaktfunn, U.O. Årb.1930, fig.6 øverste rekke (Størkestad i Ål), fra meget tidlig merovingertid. Trolig er omtrent halvdelen av bladet avbrutt og tapt. Eggene er skadd, særlig på den ene siden, og falen er avbrutt. Nåv.saml.I. 9 cm, derav falen 4,6 cm, bladets stb. 1,6 cm. F. i 1939 av reingjeter Olav G. Bryøen ca. 1000 m o.h., opp for Bjødnabu, oppunder Hallingskarvet mellom Ustaoset og Haugastøl i Hol p.k. Buskerud. Den lå i dagen. Innsendt av Tott Aspelin, 3580 Geilo. Deponert Hol historielag 1987.

UNIVERSITETET
I OSLO

KOPI
Erla

Kultursjef
Rune Kristoffersen
3576 Hol

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER
*Oldsaksamlingen., Vikingskipshuset, Myntkabinettet,
Etnografisk museum
Frederiks gate 2
0164 Oslo*

*Besøksadresse
Frederikgt 2*

Deres ref:
Vår ref: 00/12196
Saksbehandler: Ellen Høigård Hofseth
18.juli 2000

Telefon: 22 85 99 21
Telefaks: 22 85 99 20
E-mail: e.h.hofseth@iaku.uio.no

Deponerte gjenstander – Hol Bygdemuseum

Se vedlagte rapport fra mitt besøk på Hol Bygdemuseum 10.7.2000, som er et resultat av at Universitetets Oldsaksamling har som langsiktig mål å gjennomgå alle gamle utlån og deposita, og eventuelt inngå nye tidsavgrensede utlånsavtaler etter ny søknad.

Gro Randen mente at en ny søknad måtte komme fra Hol kommune fordi bygdemuseet er kommunalt. Hvis det er et fortsatt ønske om å få utstille gjenstandene fra Oldsaksamlingen i bygdemuseet, må en ny søknad sendes oss snarest mulig. Søknaden stiles til Seksjonsleder Erla Hohler, Universitetets kulturhistoriske museer, Frederikgt. 3. 0164 Oslo. Ved en eventuell fornyelse av forlengelsen av depositumet, må gjenstandene forsikres på nytt etter nye gjeldende regler fra 1997. (følger vedlagt).

Som jeg uttrykte overfor Gro Randen *må gjenstandene returneres* til Oldsaksamlingen før en eventuell fornyelse av depositumet. Den fysiske tilstanden på gjenstandene må vurderes og forsikringssum må fastsettes. Fordi utstillingsmonteren ikke skulle stå tom denne sommersesongen, vil ikke gjenstandene bli fjernet fra bygdemuseet før ut på høsten.

Vennlig hilsen

Ellen Høigård Hofseth

Avtale om utlån av oldsaker og kopier

AVTALE OM UTLÅN AV OLDSAKER OG KOPIER

mellom

Institutt for arkeologi, kunsthistorie og numismatikk (Oldsaksamlingen)

og

låntaker

til utstillingen

i utstillingslokale

i tidsrommet

Utlåner skal utarbeide fullstendig liste over de gjenstander som lånes ut, med beskrivelse av bevaringstilstand samt verdiangivelse. Verdiangivelsen er konfidensiell og skal ikke brukes i eget opplysningsmaterieell, overfor medier e.l.

Låntaker skal, så snart gjenstandene er kommet frem til utstillingsstedet, kontrollere at gjenstander og bevaringstilstand er i samsvar med listen og melde fra til utlåneren om eventuelle skader eller mangler.

Pakking og transport.

Oldsaksamlingen er ansvarlig for pakking av gjenstandene før utlån finner sted. Transport av gjenstander til og fra utstillingsstedet, utpakking, montering og nedpakking skjer på følgende måte:

Sikkerhetsmessige og klimatiske forhold.

Låntakeren er ansvarlig for at de sikkerhetsmessige og klimatiske forhold til enhver tid er i overensstemmelse med de nedenfor angitte spesifikasjoner:

Bygningsmessig sikkerhet:

Utstillingsklima:

Temperatur:

Luftfuktighet:

Lysintensitet:

UV-stråler:

Gjenstandene skal plasseres i låste montre. De utlånte gjenstander må ikke fjernes fra utstillingsmontrene i utlånsperioden uten tillatelse fra utlåner. Tyveri eller skade på gjenstander i låneperioden skal straks meldes til utlåneren, likeledes når det er vedlikeholdsbehov. Låntakeren må ikke sette i verk konservering av noen art uten avtale med utlåneren.

Ansvarlig ved låntakerinstitusjonen.

Når låntakeren er en offentlig instans, en forening, et firma e.l. skal det utpekes en person som står ansvarlig overfor Oldsaksamlingen. Den ansvarlige skal føre regelmessig tilsyn med utstillingen og melde fra om skade på gjenstander m.m.

Ansvarlig er .

Utlåner skal informeres ved evt. endring av ansvarsperson.

Utgifter.

Alle utgifter i forbindelse med utstillingen bestrides av låntakeren, så sant intet annet er avtalt.

Forsikring.

Gjenstandene skal forsikres for hele tidsrommet fra de avsendes og til de er tilbake i Oldsaksamlingen.

Forsikringspremien betales av låntakeren. Kopi av forsikringsavtalen sendes Oldsaksamlingen.

Salgsvirksomhet.

Fremstilling av kopier og postkort og annen bruk av gjenstandene må bare finne sted etter avtale med utlåneren.

Forlengelse av utlån.

Hvis låntakeren ønsker forlengelse av utlånet, må han selv ta opp saken med Oldsaksamlingen i god tid før avtalens utløp.

Andre vilkår.

Vedlegg: Liste over utlånte gjenstander, med forsikringssum.

Tilstandsrapporter.

Oslo, den

for Oldsaksamlingen

For

Kultursjef
Rune Kristoffersen
Hol kommune
3576 Hol

UNIVERSITETETS KULTURHISTORISKE MUSEER
*Oldsaksamlingen., Vikingskipshuset, Myntkabinettet,
Etnografisk museum
Frederiks gate 2
0164 Oslo*

*Besøksadresse
Frederikgt 2*

Deres ref:
Vår ref:00/12196
Saksbehandler: Ellen Høigård Hofseth
15. september 2000

Telefon: 22 85 99 21
Telefaks: 22 85 99 20
E-mail: e.h.hofseth@iakn.uio.no

Deponerte gjenstander – Hol Bygdemuseum, Buskerud

Takk for sist. Det var spennende å høre om alle de nye planene dere har for formidling av kulturhistorien i Hol. Lykke til. Hvis jeg kan være til videre hjelp kan dere bare ta kontakt. Etter møte med deg, pakket jeg ned utstillingen med de deponerte gjenstandene fra 1983, 1984 og 1987 fra Universitetets Oldsaksamlingen som var utstilt på Hol Bygdemuseum i samarbeid med Gro Randen. De er i dag overlevert til vår magasinforvalter Karin Knoph.

Det gjelder:

- C 36061 Pilspiss fra vikingtid fra Foldarskaret, Hallingskarvet, Hol
- C 36180 Pilspiss fra yngre jernalder, Larsgård (gnr. 32), Hol
- C 36417 Pilspiss fra yngre jernalder, Bjødnabu, Hallingskarvet (Ustaoset –Haugastøl),Hol
- C 36599 Spydspiss fra vikingtid, Fagerdalen, Hovet, Hol = **HB 423**
- C 36600 Pilspiss fra vikingtid, Sølesund under Mørk, Aakås, Hovet, Hol = **HB 419**
- C 36601 Pilspiss fra vikingtid, Spelberget, N. Hallingstad (17/7), Hol = **HB 420**
- C 36602 Pilspiss fra vikingtid, Myreholet ved Glennestølen, Hol = **HB 421**
- C 36603 Pilspiss fra vikingtid, N. Sletto (40/10), Hol = **HB 422**
- C 36604 Pilspiss fra vikingtid, N. Sletto (40/10), Hol = **HB 430**
- C 36605 Pilspiss fra vikingtid. Ukjent sted, Hol
- C 36606 Kniv fra yngre jernalder, Overvoll-loftet, Hol = **HB 1219**
- C 36607 Kljåstein funnet på Nestegård (gnr. 35), Hol

Vennlig hilsen

Ellen Høigård Hofseth

Kopi:
Gro Randen 3570 Ål
Erla Höhler
Heid Gjøstein Resi
Inger Helene Vibe Müller